

Pri ITS družboslovje sva dijakinji Kaja Rotar in Lana Kovšca opravili kratko raziskavo ob svetovnem dnevu hrane, ki ga praznujemo 16. oktobra. Pri anketi je sodelovalo 50 dijakov 2. in 3. letnika gimnazije ŠC Srečka Kosovela Sežana, ki so morali odgovoriti na 13 vprašanj.

1. vprašanje: 16. oktobra obeležujemo svetovni dan hrane. Kaj je po tvojem mnenju cilj obeleževanja tega dneva?

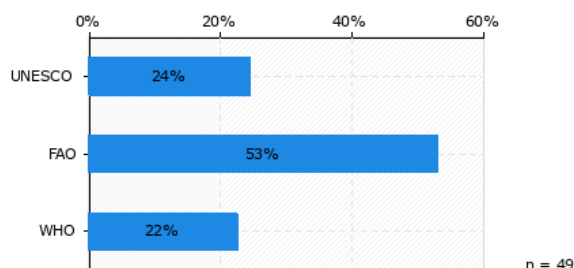
Dijake sva povprašali o namenu obeleževanja tega dneva. Odgovori so bili različni, večina se zaveda, da bi morali s hrano ravnati bolj spoštljivo.

Odgovore naših dijakov bi lahko strnili v tri skupine.

- ozaveščanje o zdravi prehrani (seznanjanje z zdravo prehrano; zavedanje, kako pomembno je, kaj vnašamo v svoje telo; pridelovanje zdrave hrane; kako spremeniti svoje prehranske navade ...)
- ozaveščanje o zavrženi hrani (da se ne bi zavrglo toliko hrane; kaj narediti z odvečno hrano...)
- ozaveščanje o pomanjkanju hrane po svetu (opozarjanje, da nimajo vsi ljudje dovolj hrane za preživetje; opozarjanje na posledice pomanjkanja hrane ...)

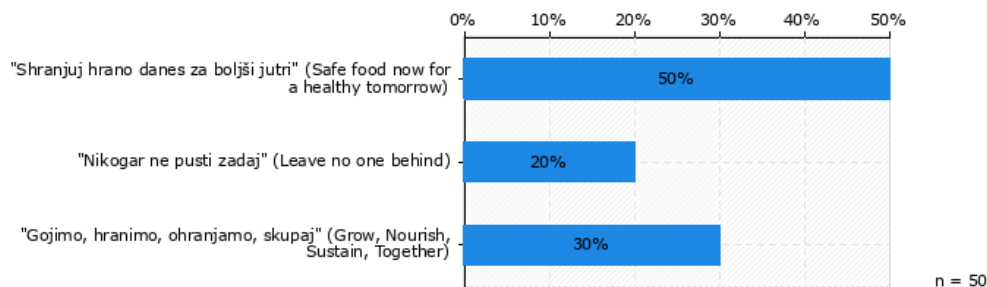
2. vprašanje: Katera organizacija Združenih narodov je uvedla ta dan in tudi vsako leto izbere temo?

53% dijakov se je odločilo za organizacijo FAO, kar je pravilni odgovor. 24% za Unesco in 22% za organizacijo WHO.

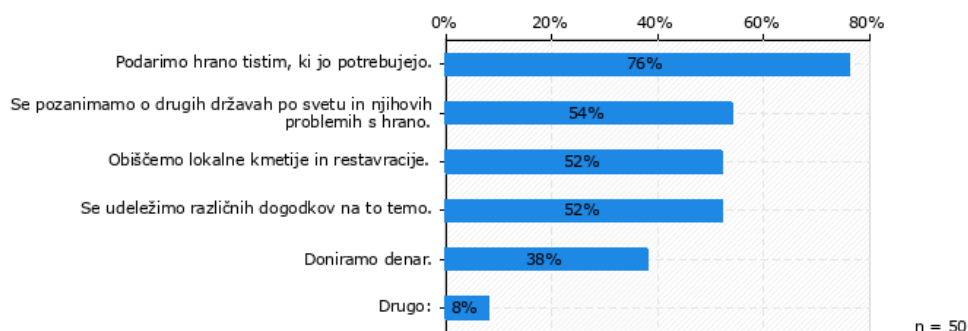
3. vprašanje: Kakšna je tema letošnjega praznovanja?

Pravilni odgovor je »Ne pustimo nikogar zadaj« oz. »Leave no one behind« za katerega se je odločilo samo 20% dijakov. Kar 50% se jih je odločilo za prvo možnost in 30% za zadnjo.

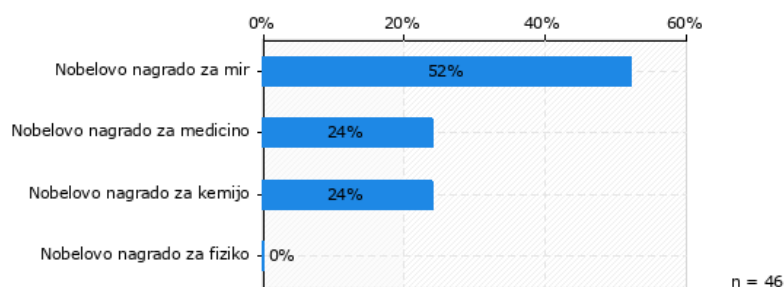
4. vprašanje: Kako lahko mi (mladi, dijaki...) sodelujemo pri obeleževanju tega dneva?

Kar 76% se je odločilo, da je najbolje, da podarimo hrano tistim, ki jo potrebujejo. 54% dijakov pravi, da se pozanimamo o drugih državah po svetu in njihovih problemih s hrano. 52% bi se odločilo za obisk lokalnih kmetij in restavracij ali se udeležimo različnih dogodkov na to temo. Samo 38% bi se jih odločilo za donacijo denarja.

5. vprašanje: Svetovni program za hrano, agencija pod okriljem Združenih narodov, je leta 2020 prejela Nobelovo nagrado. Kaj meniš, za katero področje?

Svetovni program za hrano (*World Food Programme, WFP*) je podružnica ZN za pomoč v hrani in največja humanitarna organizacija na svetu, ki se osredotoča na lakoto in varnost preskrbe s hrano. Leta 2020 so prejeli Nobelovo nagrado za mir. Tako je odgovorila tudi dobra polovica dijakov.

Dijaki so morali pojasniti zakaj so se tako odločili. Samo 33 dijakov je pojasnilo svoj odgovor.

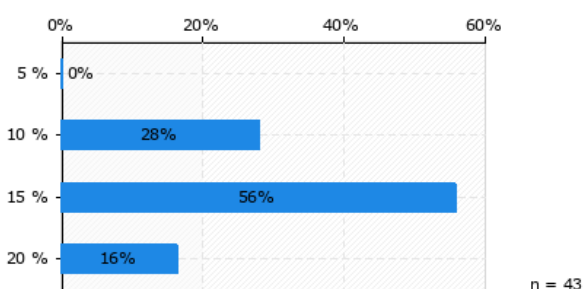
Najbolj pogoste utemeljitve tistih, ki so odgovorili, da je WFP dobila Nobelovo nagrado za mir:

- z reševanjem prehranske krize preprečujemo potencialne nemire ob pomanjkanju hrane,
- pomagajo lačnim in tako preprečujejo, da bi prihajalo do sporov v povezavi s hrano in pridelavo hrane in
- dejavnosti WFP vodijo k boljšemu socialnemu položaju najrevnejših in prispevajo k boljšemu svetu.

Precej dijakov je bilo mnenja, da so WFP podelili Nobelovo nagrado za medicino, kar so utemeljevali, da je zdrava prehrana temelj dobrega zdravja, kar v zdravstvu stalno opozarjajo. Tisti, ki so se odločili, da so WFP dobili nagrado za kemijo, pa so to utemeljevali z iskanjem rešitev za pridelavo čimbolj zdrave prehrane v dovolj velikih količinah, brez uporabe škodljivih zaščitnih sredstev in neustreznih umetnih gnojil.

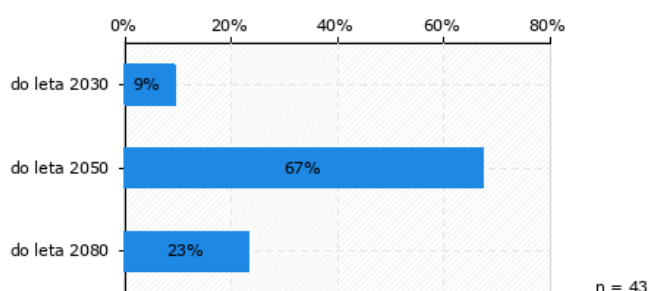
6. vprašanje: Na svetu se proizvede dovolj hrane, vendar hrana še vedno ne pride v roke in usta vseh tistih, ki jo zares potrebujejo. Kolikšen delež svetove populacije še vedno strada?

Na svetu še vedno strada okrog 10% ljudi, kar je odgovorilo 28% dijakov. Kar polovica dijakov pa meni, da danes še vedno strada okrog 15% svetovne populacije.

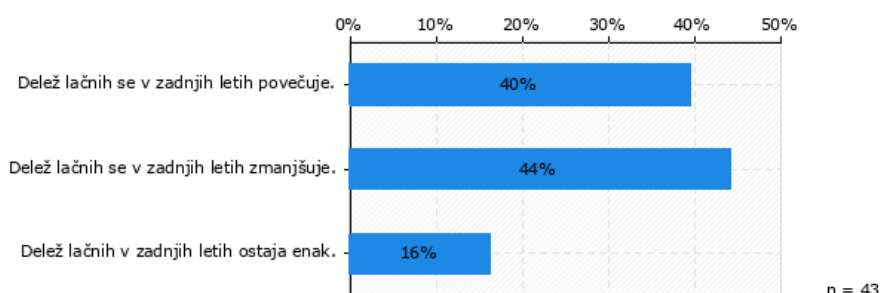
7. vprašanje: Do kdaj naj bi po napovedih FAO odpravili lakoto?

67% dijakov meni, da se bo to zgodilo do leta 2050, kar 23% pa bo do tega prišlo šele leta 2080. Za pravičen odgovor se je odločilo samo 9% dijakov.

8. vprašanje: Kaj se v zadnjih letih dogaja z deležem lačnih na našem planetu?

Da se delež lačnih zmanjšuje, se je odločilo 44% dijakov, da se povečuje pa 40%.

Po podatkih FAO se je odstotek lačnih povečal iz 8 odstotkov (leto 2015), na 9,8 odstotka v letu 2020. Lani je bilo okoli 820 milijonov ljudi na svetu lačnih in podhranjenih, največ v Afriki (20,2 odstotka), sledijo Azija (9,1 odstotka), Latinska Amerika in Karibi (8,6 odstotka), Oceanija (5,8 odstotka), Severna Amerika in Evropa (2,5 odstotka).

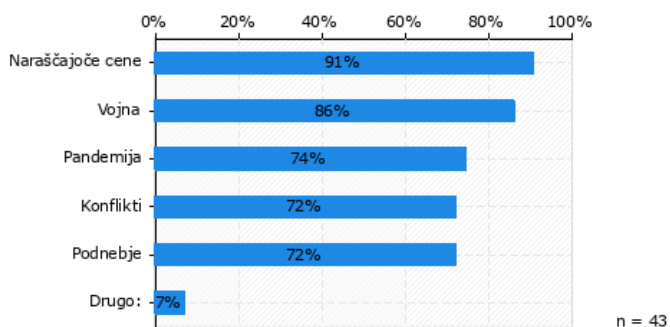
9. vprašanje: Kako bi lahko sam/a pripomogel/a k zmanjševanju lakote po svetu?

Nekaj odgovorov:

- Donirala bi organizacijam, ki pomagajo ljudem v stiski.
- Ena oseba težko pomaga vsem, zato bi ljudje morali stopiti skupaj in narediti svet boljši, lepši in pravičnejši.
- Zavržem čim manj hrane, kupim toliko, kot potrebujem.
- Podprla bi zanesljive dobrodelnice organizacije, kupovala toliko hrane, kot jo potrebujem.
- Večkrat slišimo: "Ne meči hrane v smeti, otroci v Afriki stradajo." Verjetno je nekaj na tem, da ne bi smeli zavreči toliko hrane.

10. vprašanje: Kaj vse vpliva na globalno varnost preskrbe s hrano v letu 2022?

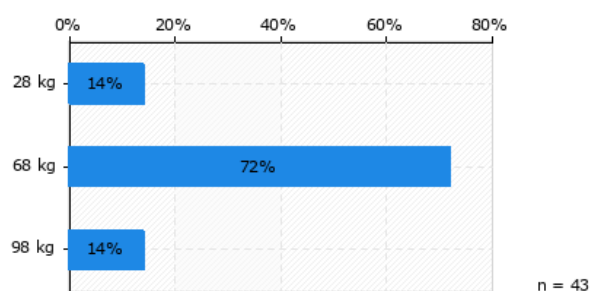
Naraščajoče cene so dobile največji procent (91%), vojna 86%, pandemija 74% in konflikti ter podnebje 72%.

11. vprašanje: Združeni narodi kot enega

od ciljev do leta 2030 zastavili tudi prepolovitev količine odpadne hrane na prebivalca v prodaji na drobno in pri potrošnikih ter zmanjšati izgube hrane vzdolž celotne dobavne verige. Koliko kg hrane v povprečju zavrže prebivalec Slovenije letno?

Velika večina je mnenja, da v povprečju prebivalec Slovenije zavrže 68 kg hrane, kar je tudi pravilen odgovor.

12. Vprašanje: Tudi na naši šoli se je v času, ko smo imeli tople malice, veliko hrane završlo. Naslednji teden se bo na šoli spet stregla topla malica. Kaj meniš, kaj lahko na šoli naredimo, da bi bilo zavržene hrane čim manj?

Glede naše šolske prehrane so dijaki podali svoja mnenja in predloge.

- Dijaki naj dobijo manjše porcije, kdor bi želel več, bi prišel po dodatek.
- Dijaki naj sami vzamejo toliko, kolikor bodo pojedli.
- Če dijak česa ne mara, naj pusti, naj ne vzame.
- V kuhinji naj spremljajo, katere hrane se največ zavrže in naj jo v prihodnje ne ponujajo več.
- Dijaki naj spremljajo jedilnike. Če ti hrana ne ustreza, se pravočasno odjaviš od malice.
- Če ti hrana tistega dne ne ustreza, pošlji sošolca naj je namesto tebe
- Redno objavljajte jedilnikov, na jedilniku naj bo hrana, ki jo je večina dijakov je.
- Če ti malica ni všeč, se odjaviš ali daš sošolcu.
- Pojej toliko, koliko si vzel. Če veš, da ne boš mogel vsega pojesti, povej, da ti dajo manj hrane na krožnik.
- V primeru, če bi malica ostajala, bi pet minut pred koncem odmora lahko na malico prišel kdorkoli, tudi če ni naročen.
- Na jedilniku bi manj hrane, ki več ljudem ni všeč.
- Dijaki bi sami napisali jedilnike, izbrali bi tako hrano, ki bi jo tudi res pojedli.